

зносу основних засобів ЖКГ у більшості регіонів України, важка фінансова ситуація на більшості підприємствах, існуюча практика невиконання зобов'язань як з боку населення, так і з боку бюджетів різних рівнів, а також постачальників послуг, адміністративні, а не ринкові методи управління, відсутність прозорих та сталих «правил гри».

В Україні існують серйозні проблеми, що суттєво гальмують впровадження ДПП у реальну практику, зокрема це відсутність висококваліфікованих і авторитетних спеціалістів-практиків на всіх рівнях управління (особливо, регіональному та місцевому), та відповідної інформаційної політики стосовно промоції соціально-економічних переваг; необхідність зрушень у культурі управління, розуміння нового розподілу ролей та прийняття нових інституціональних засад.

В умовах кризових явищ у світовій економіці і в нашій країні можливість залучення інвестицій суттєво скорочується, але це не означає, що робота щодо їх залучення повинна зупинитися. Зараз ми маємо певну паузу в інвестиційній активності, і потрібно максимально ефективно використовувати дану паузу, розробляючи відповідні законодавчі і інвестиційні норми на регіональному рівні і намагаючись розкрити в повному об'ємі інвестиційні можливості регіону.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, проф. кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

Д. В. СОКОЛОВ, ст. викладач кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

*І. В. ЖЕЛЕЗНЯКОВА, О. Ю. ПРИЖКОВА, А. С. ШИЛО,
А. С. ВИШЕТРАВСЬКА, Ю. Ю. БУТНІК, А. Ю. КУЧМА, К. В. КУХТІН,
аспіранти кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і
регіонального розвитку*

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Партнерські відносини між державою та бізнесом є чи не найпривабливішим інструментом розвитку економіки країн, які слідують за демократичним традиціями врядування. З одного боку, таке партнерство залишає складову національного багатства у власності держави, а з іншого – дає можливість залучати інвестиції з приватного сектору. В основі побудови державно-приватного партнерства лежить принцип тісного взаємозв'язку між урядом, який не може виконувати свої повноваження без ефективного функціонування суб'єктів економічних відносин, та бізнесом, який не може розвиватися без сприяння держави.

У взаємодії держави та бізнесу є ще й інша сторона – суспільство.

Причому всі сторони тріади можуть отримати вигоду від реалізації проектів державно-приватного партнерства.

Як відомо, головна мета діяльності бізнесу полягає в отриманні прибутку. Коли приватний сектор володіє господарською свободою в проектах, що надається державою, він прагне до збільшити продуктивність праці. Якщо з певних причин проект виявився збитковим, бізнес отримує достатні гарантії повернення вкладених коштів. У деяких випадках, при високоякісному обслуговуванні держава доплачує своєму партнерові. І найважливіше – приватний сектор отримує в довгострокове управління активи держави на пільгових умовах. Крім цього, існують інші вигоди, як наприклад, забезпечення суспільної репутації, зростання довіри населення, формування безпечного середовища діяльності.

Зі своєї сторони держава не менш зацікавлена в державно-приватному партнерстві, адже вона може перекласти частину витрат на приватний сектор. Так само, за рахунок орендних та концесійних платежів, державні структури отримують додаткове джерело доходів до бюджету. Реалізація державно-приватних проектів дозволяє підвищити якість надання суспільних послуг населенню і значно збільшити ефективність управління інфраструктурою, що сприяє ефективному розвитку об'єктів державного майна. При цьому механізми державно-приватного партнерства дозволяють успішно використовувати досвід і професіоналізм приватного сектора при збереженні державного контролю над активами. Таким чином, мета державно-приватного партнерства полягає у поєднанні сильних сторін державного і приватного секторів для суспільної вигоди.

Проте в Україні державно-приватне партнерство лише починає формуватися через слабо розвинену систему взаємодії бізнесу з державними органами влади, значну необхідність у створенні інститутів та інституціонального середовища державно-приватного партнерства, великий брак висококваліфікованих спеціалістів-практиків на регіональному рівні. Залишаються не сформовані ті орієнтири, якими б мав керуватися бізнес під час соціально-економічної взаємодії з державою та суспільством. Внаслідок цього ні влада, ні бізнес не можуть створити цивілізованої ринкової та демократичної системи без участі в цьому процесі суспільства.

Варто відмітити велику користь взаємодії держави з бізнесом. Перш за все, таке партнерство дає можливість розвивати відносини уряду і приватного сектору. По-друге, для держави – це можливість збагатити свій бюджет, а для приватного бізнесу – можливість володіти й управляти муніципальними активами і отримувати різні державні пільги. По-третє, при спільній взаємодії держави та бізнесу формуються конкурентні переваги в рамках певних проектів. Така взаємодія призводить до економічного та соціального консенсусу, впровадження нових технологій за допомогою ідей, логічних і холоднокровних міркувань бізнесу в поєднанні з впорядкованістю й владою державних структур.